

Голас Радзімы

№ 70 (755)

Верасень 1963 г.

Год выдання 9-ы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ САВЕЦКАГА КАМІТЭТА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЯХ З СУАЧЫННІКАМІ ЗА РУБЯЖОМ

ХРОНІКА

Уведзена ў эксплуатацыю прамаля тэлеграфная сувязь кругласутачнага дзеяння паміж Масквой і Вашынгтонам (Крэмель — Белы дом). Сувязь адкрыта ў адпаведнасці з пагадненнем, заключаным 20 чэрвеня 1963 года ў Жэневе паміж прадстаўніцамі СССР і ЗША.

На рацэ Пазе, што цячэ па Кольскаму паўвостраву ўздоўж граніцы з Нарвегіяй, за апошнія гады пабудаваны тры гідрэлектрастанцыі Пазскага каскада. Хутка пачне працаваць чацвёртая — Барысаглебская ГЭС.

190 мільёнаў экзэмпляраў падручнікаў выпускае ў гэтым годзе Вучпедвыд Міністэрства асветы РСФСР. Звыш 40 мільёнаў падручнікаў для школьнікаў выдаецца на Украіне, больш 8 мільёнаў — ва Узбекістане, 6 мільёнаў — у Беларусі, 5 з лішнім мільёнаў — у Казахстане.

Дзяржстатвыдат (Масква) выпусціў кнігу: «Вынікі Усесаюзнага перапісу насельніцтва 1959 года. Беларуская ССР». Тут прыводзіцца шмат розных табліц, якія адлюстроўваюць колькасць насельніцтва па абласцях, гарадах рэспублікі, размеркаванне насельніцтва па ўзросту, узровень адукацыі. Даюцца многія іншыя даныя, якія характарызуюць поспехі працоўных Беларусі.

Больш як паўтары тысячы наведвальнікаў Дамаскага кірмашу сталі сведкамі сапраўднага трыумфу савецкага мастацтва, якое з гонарам пачаў тут прадстаўляць Дзяржаўны ансамбль танца Беларускай ССР. Сірыйская газета «Ас-Саўра» дае высокую ацэнку майстэрству беларускіх артыстаў. Акрамя Дамаска, ансамбль выступіў у Алепо і зробіць гастрольную паездку ў Ліван.

На першым Салігорскім калійным камбінаце закончана будаўніцтва солемлына — аднаго з важнейшых аб'ектаў будоўлі. Видзецца наладка і апрабаванне машын і механізмаў па апрацоўцы сільвініту. Здадзены таксама ў эксплуатацыю капёр шахты № 1 і помпавая шахта № 2. Завяршаецца ўзвядзенне будынка пад'ёму шахты № 1.

Адкрыўся музей прыроды Белавежскай пушчы. Экспазіцыя музея размешчана ў сямі прасторных залах. Тысячы экспанатаў расказваюць аб багатым жывёльнай і расліннага свету гэтага цудоўнага кутка беларускай прыроды.

Цікавыя прыборы, мадэлі машын, наглядныя дапаможнікі са шкла, пластыку, металу адправіў школам Беларусі Ленінградскі завод «Электрасправа». У іх ліку — парты набору па радыётэхніцы, люмінесцэнтныя лампы, выпрамляльнікі току, кінаапаратура, электронныя і іншыя прыборы для раслінаводаў, глебазнаўцаў, юных канструктараў.

У Югаславіі на Пліўскім возеры адбыўся чэмпіянат свету і Еўропы па грэблі на байдарках і каноях. На здымку: чэмпіён свету і Еўропы брэсцкі спартсмен Сяргей Манаранка.

Першакласнікі каля новай школы-адзінаццацігодкі па вуліцы Чырвонаармейскай у Гомелі.

Кантралёр — лаборант цэнтральнай вымральной лабораторыі Мінскага матарнага завода Ларыса Казлова.

Знаходжанне М. С. Хрушчова у Югаславіі. На здымку: М. С. Хрушчоў у горадзе Любляне. Фота ТАНЮГ-ТАСС.

САВЕЦКАЯ МІНУТА

Калі вы будзеце ўзджаць у Маскву па Яраслаўскім шасце, то сярод вялікіх стэндаў уздоўж дарогі, напэўна, звернеце ўвагу на плакаты з сілуэтамі доменных печаў і будаўнічых кранаў. Надпісы на гэтых плакатах кароткія: «Сем гадоў — гэта 3.682.080 мінут».

Мінула сямігодкі... Здаецца, зусім мала: у кожнай мінуты яшчэ 3.682.079 сяцёр. Але кожная з вялікай сямі мінут сямігодкі дае нам і святло электрычнасці, і кварталы новых дамоў, і тоны сталі, і тысячы метраў тканін.

Савецкая мінута... Яна сёння «важыць» больш, чым дваццаць ці трыццаць гадоў назад. У 1928 годзе за адну мінуту электрастанцыі Савецкай краіны выпрацоўвалі 10 тысяч кілават-гадзін электраэнергіі, у 1940 годзе — ужо больш чым 90 тысяч, а ў 1962 годзе —

звыш 700 тысяч кілават-гадзін. Параўнайце: дзесяць і семсот!

Металургічныя заводы СССР выплаўлялі сталі за адну мінуту: у 1928 годзе — 8 тон, у 1940 — 35, у 1962 годзе — 147 тон!

Прыбаўляе ў вазе і мінута савецкіх нафтавікоў і шахцёраў. Новая сучасная тэхніка прыйшла на буравыя вышкі. Адбойны малаток шахцёра ўступіў месца вагальнаму камбайну.

Багацейшай робіцца савецкая мінута і ў творчасці прадметаў народнага ўжытку. У 1928 годзе тэкстыльная прамысловасць выпускала за адну мінуту 5,6 тысячы метраў тканін, а ў 1962 годзе — ужо каля 16 тысяч метраў. З канвеераў абутковых фабрык у 1928 годзе за адну мінуту сыходзіла 110 пар скуранога абутку, у 1940 годзе — 400 пар, а ў мінулым годзе адна мінута абутнікаў давала ўжо больш як 860 пар скуранога абутку.

Савецкая мінута... Па ўсёй краіне ідзе цяпер паход за выяўленне рэзерваў росту вытворчасці. Кожны рабочы ведае: у сацыялістычнай эканоміцы няма дробязей. З эканоміі кожным рабочым толькі адной мінуты на працягу рабочага дня ўтвараецца магчымасць зрабіць адну мінуту эканоміі ра-

бочага часу ўсяго грамадства. Гэта мора вялікае. Яно да краёў напоўнена атрыманымі дадатковымі прадуктамі грамадскай працы. Толькі Расійская Федэрацыя за астатнія гады сямігодкі дасць звышпланавы прадукцыі на 30 мільярд рублёў.

«Беражыце мінуту!» — з такім заклікам звярнуцца нядаўна да ўсіх савецкіх працоўнікоў праслаўлены калектыў дэлегацыі Масква-Сартавальная, зачынальнік руху за камуністычную працу. Гэта яны, людзі гэтага калектыву, за кошт скарачэння міжперачайных перапынкаў пры фарміраванні паяздоў выслабавалі для іншых патрэб адзін лакаматыў. Гэта яны за кошт эканоміі ўсяго некалькіх мінут на працягу свайго рабочага дня зберагаюць дзяржаве, грамадству, народу больш як 140 тысяч рублёў за год.

Калі на такую ж барацьбу за мінуты ўнімуцца сартавальнікі ўсіх буйных станцый краіны, то сэканомленых сродкаў будзе дастаткова для будаўніцтва прыкладна трох тысяч добраўпарадкаваных кватэр. Вось што азначае эканомія мінуты рабочага часу толькі чыгуначнікамі і толькі на адной аперачыі работы транспарту — сартаванні паяздоў!

[Заканчэнне на 2-й стар.]

МАСКОЎСКАЕ ЛЕТА

— Павінен прызнацца, для мяне тут многае з'яўляецца прыемнай нечаканасцю, — сказаў пажылы англічанін, які сядзеў побач са мной у аўтобусе. — Гэта мой першы прыезд у СССР. Усё тут так нова. І зразумейце мяне правільна, — працягваў ён пасля невялікай паўзы. — Вядома, не ўсё тут ідэальна, але мне тут падабаецца, асабліва падабаюцца людзі. Яны вельмі простыя ў абыходжанні, душэўныя і дружалюбна настроены. Я бачу, што яны шчыра хочуць міру і імкнуцца да дружбы і ўзаемаразумення з усімі народамі, у тым ліку і з нашым. А як вы думаеце? — Вядома, гэта так, — адказаў я.

Лета ў Маскве знамянальна многімі хвалюючымі падзеямі. Пачаліся гэтыя падзеі ў адзін з пагодных цёплых дзён са знаёмства з прыгожай дзяўчынай. Яе звалі Валяціна Церашкова. Яна глядзела на Зямлю, усміхалася аднекуль з касмічнай прасторы. Сумесны палёт Валяціны Церашковай з Валерыем Быкоўскім — не проста яе асабісты подзвіг і не проста грандыёзнае дасягненне савецкіх вучоных, якія працуюць у галіне пакарэння космосу. Апрача ўсяго іншага, гэта быў важны ўрок з пункту погляду палітыкі і сацыялогіі: вольнае моцна дасягнуць прастыя людзі пры сацыяльным ладзе, які прадстаўляе ўсе магчымасці развіцця асобы.

Іншэ ўсё знаходзілася пад уражаннем касмічнага палёту Церашковай і Быкоўскага, калі ў Маскве пачаўся працяглы кангрэс жанчын. Каля дзвюх тысяч дэлегатак — прадстаўніцы жаночага руху многіх краін свету — сабраліся ў Маскву, каб гораца і палымяна выступіць не толькі за свае правы, але таксама і за бласлаў людзей, ішчасце сваіх дзяцей — за будучае ўсяго чалавецтва, за свабоду і мір.

Пасля Сусветнага кангрэсу жанчын у Маскве быў праведзены міжнародны кінафестываль.

Затым наступіла самая хвалюючая падзея: было дасягнута пагадненне заключыць міжнародны Дагавор аб забароне ядзерных выпрабаванняў у атмасферы, касмічнай прасторы і пад вадой. Ён быў падпісаны прадстаўнікамі ўрадаў Савецкага Саюза, ЗША і Англіі. Да [Заканчэнне на 2-й стар.]

НОВЫ ДЫЯЛЕКТАЛАГІЧНЫ АТЛАС

Выдавецтва Акадэміі навук БССР выпусціла падрыхтаваны Інстытутам мовазнаўства імя Якуба Коласа дыялекталагічны атлас беларускай мовы.

Работа па стварэнні атласа беларускіх народных гаворак пачалася ў 1947 годзе. Разам з супрацоўнікамі інстытута актыўны ўдзел у ёй прынялі выкладчыкі, студэнты і аспіранты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта і педагагічных ВНУ рэспублікі.

У атласе картаграфіраваны даныя па 1.027 населеных пунктах Беларусі, дзе пабывалі экспедыцыі вучоных. Выданне складаецца з дзвюх частак. Адна з іх уключае некалькі сот лінгвістычных карт, другая — дапаможныя артыкулы, даведкавыя матэрыялы і бібліяграфію, а таксама каментарыі — усяго каля тысячы старонак тэксту.

Дырэктар Інстытута мовазнаўства, кандыдат

філалагічных навук М. Суднік паведаміў карэспандэнту БЕЛТА:

— Гэта першы поўны атлас мовы аднаго з народаў СССР. Ён дапаможа вучоным-лінгвістам высветліць усё дыялектычныя крыніцы, якія з'явіліся асновай для фарміравання і развіцця сучаснай беларускай літаратурнай мовы. Атлас з'явіцца каштоўным укладам у лінгвістычную геаграфію Савецкага Саюза і ўсходнеславянскіх народаў. Ён змяшчае звесткі, якія дазваляць у радзе выпадкаў па-новаму ставіцца і вырашаць складаныя праблемы славянскага мовазнаўства, стане дакладнай крыніцай для вывучэння гісторыі і этнаграфіі беларускага народа. Гэта буйная навуковая работа будзе прадстаўлена ў верасні ў сталіцы Балгарыі — Сафіі на міжнародным з'ездзе славістаў, на якім з радаў дакладна выступіць мовазнаўца Беларусі.

НЕ ПАЗНАЎ ГОРАДА
СТАРАЖЫЛ...

Турыст з Чэхаславацкага горада Цепліцэ Аляксандр Іванавіч Варашыла прыехаў у СССР спецыяльна для таго, каб пабываць у Віцебску. У пошуках заробку Аляксандр Іванавіч пайшоў у гэты горад паўвека назад пайшоўшы з няхітрым скарбам за плячыма на далёкую чужыну. І вось ён, увесё час азіраючыся па баках, ідзе па вуліцах роднага горада. Нарэшце спыніў сустрэчнага:

— Скажыце, калі ласка, як прайсці на Саборную плошчу? Прахожы хаця і лічыць сябе каранным віцязялінам, здзіўлена пацскае плячыма. А праз некалькі мінут абодва спышаюцца да трамвайнага прыпынку. Прахожаму не шкада часу. Ён рад на гадзіну, другую стаць гідам для зарубежнага земляка.

— Тут дзесяці быў сабор, а насупраць — акруговы суд. Гразкая маставая, пралёткі, коні, — прыгадвае гасць, калі трамвай змяна мост праз Віцьбу. — Пачакайце, гэта ж і ёсць Саборная плошча.

— Плошча Волі, — папраўляе спадарожнік.

— А гэтай вуліцы, здаецца, не было наогул.

— Вуліца Фрунзе, віцебскія Чаромушкі, — з гонарам аб'яўляе малады гід.

У вачах гасця ўспыхваюць агеньчыкі здзіўлення. Цяпер ён не адрываецца ад акна. Трамвай пайшоў ужо ў адваротным напрамку, і кандуктар здзіўлена пазирае на незвычайных пасажыраў.

Потым двое ідуць па праспекту Чарняхоўскага, па вуліцы Леніна, спыняюцца ля помніка Леніну на Цэнтральнай плошчы горада. Стомленыя, моўчкі падыходзяць да гасцінца. Кожны думае аб сваім.

— Не такім я ўяўляў Віцебск, — задуменна гаворыць Аляксандр Іванавіч Варашыла. — Я абышоў яго — і не пазнаў. Новы, зусім новы горад. Як многа зроблена тут!

На развітанне гасць дадаў: — Ведаеце, што я скажу сваім сябрам у Чэхаславакіі? Я скажу, што перад савецкім народам трэба зняць шапку і пакланіцца да самай зямлі!

Гэта словы чалавека, які праз паўвека зноў сустрэўся са сваёй Радзімай, родным горадам.

Ф. АРКАДЗЬЕУ,
г. Віцебск.

Мінск сягоння. Новыя жылыя дамы па вуліцы імя Чкалава. Фота М. МОНІЧА. Фотахроніка БЕЛТА.

МАСКОЎСКАЕ
ЛЕТА

(Пачатак на 1-й стар.)

Яго тут жа далучыліся многія краіны Усходу і Захаду. Праўда, гэты дагавор цалкам не знімае пагрозу ядзернай вайны і не ўладжвае спрэчныя пытанні, якія існуюць паміж супрацьлеглымі сацыяльнымі сістэмамі, але ён выклікаў да жыцця першыя парасткі міжнароднага даверу. Гэта значыць, што чалавецтву стане лягчэй дыхаць, што растучае жаданне сусветнай грамадскай праводзіць палітыку мірнага суіснавання паступова атрымлівае верх над ваяўнічай упартасцю. Гэты дагавор — крок наперад да больш спакійнай і пэўнай будучыні чалавецтва.

Падпісанне Дагавору аб забароне ядзерных выпрабаванняў у Маскве супала з адкрыццём у Ленінградзе сімпозіума Еўрапейскага таварыства пісьменнікаў. Яго ўдзельнікі закруцілі шырокае кола пытанняў, агульных для літаратараў усіх краін. Былі выказаны думкі розных пісьменнікаў, якія шчыра выказалі свой асабісты пункт погляду на развіццё нацыянальнай літаратуры. Гэты абмен быў прадэманстраваны сумленным жаданнем змагацца за мір і ўзаемаразуменне паміж народамі. Хоць дэбаты і не вырашылі ўсіх праблем, але яны дакладна вызначылі гэтыя праблемы і адкрылі шырокія магчымасці для сур'езнага і крытычнага абмеркавання многіх пытанняў з розных пунктаў погляду.

Не ўсё яшчэ добра ў свеце, як сказаў мой англійскі сябра. Але свет, мне здаецца, стаў цяпер крыху лепшы, чым ён быў да лета гэтага года.

Фаіз АХМЕД ФАІЗ,
пакістанскі пісьменнік, лаўрэат Ленінскай прэміі «За ўмацаванне міру паміж народамі».

У ЦЭНТРАХ нашай вёскі Мярэцкія ўзвышаецца прыгожы будынак Дома культуры. Усюды электрычныя правады. Не ўбачыш хат пад саламяным дахам. На іх месцы з'явіліся новыя дамы пад шыферам, з вялікімі светлымі вокнамі і верандамі.

У паўднёвай частцы Мярэцкіх вырас новы пасёлак — звыш ста жылых дамоў. Сюды ссяляюцца хутаране. К канцу бягучага года ад хутарскай сістэмы — гэтай спадчыны праклятага мінулага — не застанеца і следу.

На адной з вуліц новага пасёлка ўзвышаецца будынак школы-васьмігодкі. Яго пабудавалі ў бягучым годзе. Дзеці калгаснікаў займаюцца ў адну змену ў прасторных светлых класах. Цяпер у гэцы ўжо дзве школы. Ёсць і вучэбныя майстэрні.

Калгас цалкам электрыфікаваны. На фермах і ў майстэрнях працуюць 35 электраматораў. У

кароўніках устаноўлены даільныя агрэгаты. Дваццаць трактараў, трыццаць аўтамашын, пяць зернявых і сіласаборачных камбайнаў — гэта далёка не поўны пералік сельскагаспадарчай тэхнікі, якую мае наш калгас. Багаты ўраджай вырашчаны сёлета.

хутка і якасна. Працуюць ужо камбінат бытавога абслугоўвання. Тут можна пашыць касцюм, сукенку, адрамантаваць абутак. Хутка ў строй уойдуць пякарня, сталовая. Пачата будаўніцтва дзіцячага сада-ясляў на сто месц. Дзеці будуць абслугоўвацца бясплатна.

У нашым аграгарадку запраектаваны кіна-тэатр, універмаг, гасцініца, прадуктовы магазін і іншыя культурна-бытавыя ўстановы. На гэтыя мэты калгас выдзеліў паўмільёна рублёў.

Сёлета вырашчаны багаты ўраджай. У сярэднім намалочваем з кожнага гектара зернявых па 120 пудоў. Ільняводства стала для нас невыкрынічай прыбыткаў.

Сёлета вырашчаны багаты ўраджай. У сярэднім намалочваем з кожнага гектара зернявых па 120 пудоў. Ільняводства стала для нас невыкрынічай прыбыткаў. Кожны са 120 гектараў, занятых пад лён, дае па паўтары тысячы рублёў прыбытку. Ды і ад жывёлагадоўлі ў калгасную касу паступіць сёлета да дзюхсот тысяч рублёў. Гэта дазваляе выдзяляць вялікія сумы на набыццё машын, будаўніцтва жылых дамоў, тыпавых кароўнікаў, свінарнікаў, амбараў, майстэрняў, культурна-бытавых памяшканняў.

Добра аплачваецца і праца калгаснікаў. На кожны працадзень калгаснікі атрымліваюць па рублю грашыма, да трох кілаграмаў зерня, многа бульбы і іншых прадуктаў. Напрыклад, толькі ў парадку авансу за першае паўгоддзе гэтага года сям'я калгасніка Ігната Філітарына атрымала амаль 4 тоны зерня і 2 тысячы рублёў грошай. Апрача прыбыткаў з грамадскага фондаў, хлебарабы маюць асабісты падсобны гаспадаркі. Агульны прыбытак сям'і, такім чынам, раўняецца ў сярэднім чатыром-пяці тысячам рублёў у год.

Так жывуць працаўнікі вёскі Мярэцкія, былыя паднявольныя польскіх паноў.

К. ГРЫШКЕВІЧ,
старшыня калгаса імя Калініна Глыбоцкага раёна.

У НАС,
У ВЁСЦЫ
МЯРЭЦКІЯ

У 1959 годзе мы пачалі перабудову быту калгаснікаў у адпаведнасці з генеральным планам, распрацаваным пры дапамозе спецыялістаў. Цэнтр калгаса — вёска Мярэцкія — ператвараецца ў сапраўдны аграгарадок. Ён будзеца

Адным з лепшых у Брэсцкай вобласці з'яўляецца Блювініцкае торфапрадпрыемства. На здымку: валкаванне торфу. Вадзіцель — Федор Жучко.

Фота В. ГЕРМАНА.

САВЕЦКАЯ МІНУТА

(Пачатак на 1-й стар.)

Калі адну мінуту сэканомія рабочыя пракатных станаў, то Савецкая краіна атрымае дадаткова столькі пракату, колькі неабходна для выпуску 650 ткацкіх станкоў або 130 трактараў, 80 збожжавых камбайнаў або 870 000 падшыпнікаў.

Эканомія адной рабочай мінуты ўсімі працаўнікамі савецкай прамысловасці зберагае народнай гаспадарцы такую колькасць сродкаў, на якія можна дадаткова

пабудаваць 500 новых дзіцячых садоў, або 130 кінатэатраў, або 11 000 кватэр.

Працягласць рабочага дня ў Савецкім Саюзе сістэматычна скарачаецца. Значыць, зніжаецца і колькасць «рабочых мінут» у кожнага працоўнага на працягу дня, на працягу тыдня і года. Калі мы возьмем рабочага і служачага, у якасць звычайнай цяпер працягласць рабочага дня — 7 гадзін, то яго рабочы год цяпер меншы, чым, напрыклад, у 1955 годзе, на 363 гадзіны. Гэта аз-

начае, што кожны савецкі чалавек працуе ў 1963 годзе менш, чым сем гадоў назад, на поўныя 52 рабочыя дні, гэта значыць, на два рабочыя месяцы!

Украенненне новай тэхнікі і тэхналогіі на заводах і фабрыках краіны не толькі кампенсуе скарачэнне самой працягласці працы рабочых, але і значна павышае аддачу іх працы на працягу ўсяго года, на працягу кожнай мінуты. За адну рабочую мінуту 1963 года на кожнага работніка выпускаецца пра-

дукцыі больш, чым у 1955 годзе: у прамысловасці — прыкладна ў 1,9 раза, у будаўніцтве — у 2 разы.

Савецкая мінула... Мы бачым у ёй плён сваёй працы. Гэта яркае выражэнне барацьбы савецкіх людзей за павышэнне прадукцыйнасці грамадскай працы на базе тэхнічнага ўдасканалення вытворчасці, украеннення аўтаматызацыі, выкарыстоўвання найноўшых машын.

Радзійн ПАНЬШЫН,
эканаміст.
(АДН).

Куток гісторыі

БРАГІН. «Мінулае і сучаснае нашай вёскі» — так называецца куток, створаны ў Чыкалавіцкай сельскай бібліятэцы. Фатакопіі дакументаў, фатаграфіі, малюнкi, кнігі і дыяграмы расказваюць аб дарэвалюцыйным мінулым і сучасным палескай вёсцы Чыкалавічы.

...Сённяшнія Чыкалавічы, Роўныя вуліцы, новыя дамы, радыё, клуб, бібліятэка, школа. Мясцовы калгас «Ленінскі шлях» мае сваю электрастанцыю, шмат рознай сельскагаспадарчай тэхнікі. Больш як 450 хлебарабаў з'яўляюцца чытачамі бібліятэкі. 64 жыхары вёскі атрымалі за гады Савецкай улады вышэйшую адукацыю.

БРАСЛАЎ

Яшчэ ў 1953 годзе на пайночнай ускарыне Браслава была пустыца. Цяпер тут карпусы гароднінна-сушыльнага завода, складскія памяшканні і жылыя дамы. Прадукцыя завода — кансерваваныя агуркі, памідоры, капуста, буракі, варэнне і джэмзы з ягад і яблык, сушаная бульба — можна сустрэць на ўсёй рэспубліцы і за яе межамі.

А на поўдні, на беразе возера Дрывяты, дзе калісьці густой сцяной стаяў сасновы бор, выраслі прамысловыя будынкi рыбалепрацоўчага завода.

У горадзе ёсць паліклініка, бальніца. Працуюць 5 бібліятэк, ся-

рэднія і васьмігадовая школа, школа рабочай моладзі, курсы медыцынскіх сясцёр, шафэраў, народны ўніверсітэт культуры. Браслаў няспынна будзеца. За апошнія тры гады з'явіліся новыя вуліцы: Цагляная, Сасновая, Новая і іншыя. Браслаў — гэта горад-парк. Тут размясціліся санаторый і турысцкая база. Летам сюды прыязджаюць сотні людзей, каб адпачыць, правесці час на рыбалцы або палляванні.

Л. АПЕНКА,
сакратар гарсавета.

ЗАМАХ НА СУВЕРЭННЫЯ ПРАВА ГДР

16 жніўня ўрады ЗША і Вялікабрытаніі накіравалі Савецкаму ўраду ноты, у якіх паведамлілі аб непрыняцці імі паведамлення аб падпісанні Германскай Дэмакратычнай Рэспублікай маскоўскага Дагавору аб забароне выпрабаванняў ядзернай зброі ў атмасферы, касмічнай прасторы і пад вадой. У сувязі з гэтым Міністэрства замежных спраў СССР накіравала 23 жніўня ўрадам ЗША і Вялікабрытаніі ноты ў адказ Савецкаму ўраду.

У ноты Савецкага ўрада ўказваецца, што маскоўскі Дагавор мае сваёй мэтай

пакласці канец заражэнню акружаючага чалавека асяроддзя радыяактыўнымі рэчывамі і аблегчыць вырашэнне праблемы разбрацення. Яго задача — садзейнічаць паляпшэнню адносін паміж дзяржавамі, а не ўносіць у гэтыя адносіны якія-небудзь ускладненні. У святле гэтага занятага ўрадам ЗША і Вялікабрытаніі пазіцыя ў сувязі з падпісаннем указанага Дагавору ўрадам ГДР уяўляецца

недзярчай і супярэчыць самому духу маскоўскага Дагавору.

Усяму свету вядома, — гаворыцца далей у ноты, — што на руінах гітлераўскага рэйха даўно ўзніклі і існуюць дзве суверэнныя дзяржавы — Германская Дэмакратычная Рэспубліка і Федэратыўная Рэспубліка Германіі, а таксама фактычна самастойная палітычная адзінка Заходні Берлін. Абедзве германскія дзяр-

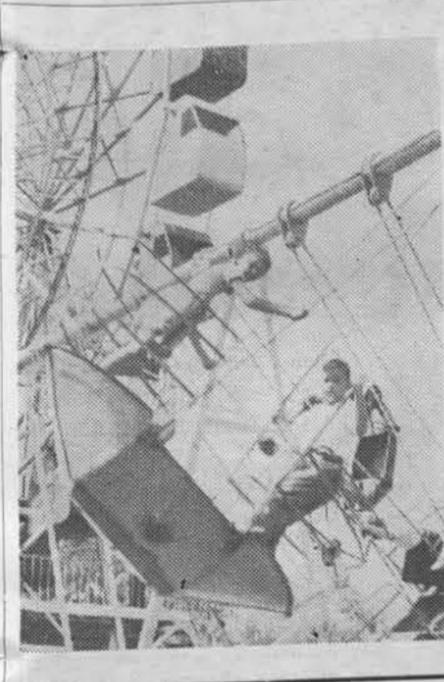
жавы знаходзяцца ў роўным становішчы ў міжнародных адносінах, карыстаюцца роўнымі правамі і нясуць роўныя абавязкі. Германская Дэмакратычная Рэспубліка — шырока прызнаны суб'ект міжнароднага права. Яна з'яўляецца ўдзельніцай вялікага ліку міжнародных дагавораў і пагадненняў, у частцы якіх разам з ёй удзельнічае Федэратыўная Рэспубліка. Прэтэнзіі ФРГ, з якімі выступае яе ўрад, прадстаўляюць усю Германію ў міжнародных справах і, значыць, паколькі адзінай Германіі не існуе, выступаць за ФРГ у міжнародных ад-

носінах. Ні адна з гэтых дзяржаў не падначалена іншай, кожная з іх карыстаецца поўнай юрысдыкцыяй у межах сваёй суверэннай тэрыторыі.

Кіруючыся прынцыпамі неумяшальніцтва ва ўнутраныя справы адзін аднаго і павагі суверэннасці дзяржаў, Савецкі ўрад катэгарычна адводзіць спробы асобных урадаў рабіць замах на правы і паўнамоцтва, якія належаць іншым незалежным дзяржавам.

Урад СССР, у якасці аднаго з дэпазітарыяў маскоўскага Дагавору, разглядае Германскую Дэмакратычную Рэспубліку, якая падпісала гэты Дагавор, як яго паўнапраўнага ўдзельніка з усімі выцякаючымі правамі і абавязкамі.

Урад СССР, у якасці аднаго з дэпазітарыяў маскоўскага Дагавору, разглядае Германскую Дэмакратычную Рэспубліку, якая падпісала гэты Дагавор, як яго паўнапраўнага ўдзельніка з усімі выцякаючымі правамі і абавязкамі.

Завод жалезабетонных вырабаў — адно з буйных прадпрыемстваў Гомеля. У адным з яго цэхай чацвёрты год працуе Аляксандр Іванавіч Раманоўскі, рэмігрант з Венесуэлы. Нямаючы цяжкасцей давацца яму перажыць, пачынаючы з памятнага 1941-га года...

Пасля цяжкага бою пад Растовам Аляксандр Раманоўскі, паранены, трапіў у палон да фашыстаў. Калі загаліся крыху рані, яму і некаторым іншым военнапалонным немцы нечакана папелішылі паёк. А потым нават выдалі добрае адзенне. «Нешта задумалі, гады», — насцярожыліся военнапалонныя. І адказ на іх недаўменнае пытанне хутка прышоў: нямецкі афіцэр стаў угаворваць савецкіх людзей уступіць у «добраахвотніцкую» армію здрадніка Уласава. Але хіба яны маглі стаць на такі шлях? Ні адзін чалавек з групы не вышаў, калі фашыст, упэўнены ў поспеху, скамандаваў: «Жадаючыя службыць вялікай Германіі, выйдзіце са строю!»

Цэлы тыдзень паўтараў афіцэр свае прапановы і, пераканаўшыся, што гэта бескарэсна, прыгразіў расправой. Праз некалькі дзён усіх военнапалонных зноў адзелі ў лахманы, пасадзілі ў вагоны і павезлі на Запад...

ЗНОЎ ДОМА

У многіх канцэнтрацыйных лагерах давалася галадаць, цяпець ім здэкі. Канцавойны Раманоўскі дачкаўся ў амерыканскай зоне акупацыі Германіі. Замест фашыстаў лагер сталі ахоўваць амерыканцы. Затым усіх палонных пагрузілі на параход. Два тыдні працягвалася плаванне на акіяну, пакуль параход не прышвартаваўся ў адным з портаў Венесуэлы. І пачалося новае жыццё, якое мала чым адрознівалася ад жыцця ў палоне. Беспрацоўе, голод, няўпэўненасць у заўтрашнім дні, пастаянна праследвалі Аляксандра Раманоўскага.

Хутка Аляксандр сустрэў сваю суайчынніцу, якую таксама вывезлі з роднага краю ў няволю. Звалі яе Ларыса. Яны пажаніліся. А калі з'явілася ў іх дзіця, знайсці работу і кватэру стала зусім цяжка.

Паспрабавалі аддаць сына Жэню ў падрыхтоўчую школу, але нічога з гэтай здумы не вышла. За кожнае наведванне школы трэба было плаціць немалыя грошы. Прышлішце пакінуць сыну вучобу...

І вось, нарэшце, прыйшла радасная вестка: Аляксандру Раманоўскаму з сям'ёй дазволена вярнуцца на Радзіму. Нарэшце, нягледзячы на ўсе зацяжкі венесуэльскіх урад удалося выравацца з капіталістычнага «раю».

Цяпер Раманоўскі зноў раўнапраўны грамадзянін СССР. Яму прадаставілі работу на заводзе. А нядаўна ён стаў брыгадзірам арматурышчыкаў. Завод прадаставіў яго сям'і кватэру. Сын вучыцца ў чацвёртым класе, а дачка Ліда — у другім. Як і ўсе хлапчухі, Жэня марыць стаць касманautaм і таму добра вучыцца, нястойліва займаецца спортам. Адным словам, па-сапраўднаму добра жыве цяпер сям'я Раманоўскіх.

П. ЗАХАРЭНКА.

Гомель.

НА ЗДЫМКУ: Люда і Жэня Раманоўскія ў гарадскім парку Гомеля.

МАЛАДЫЯ ЗМАГАРЫ

Многае забываецца ў жыцці. Але ніколі не саргуча з памяці беларусаў тыя чорныя дні, калі пад нагамі гітлераўскіх полчышчаў стагнала родная зямля.

Многа гора і цяжкасцей выпала ў час фашысцкай акупацыі і на долю жыхароў вёскі Жарамец былога Бярэзінскага раёна. Яны ніколі не забудуць сваіх бацькоў, братоў, сяцёр і родных, якія загінулі на фронце або вывезены гітлераўцамі на катаржныя работы ў Германію. Ад старога да малага ўзяліся жыхары вёскі на барацьбу. Усе, хто толькі мог, браў у рукі зброю і ішлі ў партызаны. Хто не мог пасіць зброі, дапамагаў ім. Не маглі застацца ў

баку ад сваяцкай барацьбы і піянеры вёскі Жарамец Саша Карповіч, Лёша Карповіч, Пётр Чаган, Аркадзій і Канстанцін Карповічы.

Калі Сашу было шэсць гадоў, з ім здарылася няшчасце: ад моцнага перападоху ў хлопчыка адняліся ногі, і ён мог хадаць толькі на мыліцах. Але гэта не перашкодзіла юнаму патрыёту прымаць актыўны ўдзел у барацьбе. У доме Якава Піліпавіча Карповіча, бацькі Сашы, партызаны заўсёды знаходзілі прытулак, ежу і адначынак. Як дарогі і блізкіх людзей сустракалі жыхары вёскі гарадных змагароў з атрадаў Імя Суворова і «Іскра».

Неяк Саша, Пётр і іншыя

знайшлі ў лесе патроны. Саша прынёс іх дамоў і высыпаў на печ. Удзень у вёску нахлынулі немцы і «народнікі» (так звалі сябе ўласаўскія прыслужнікі Гітлера). Яны пачалі вобыхі па дамах. Саша толькі хацеў сабраць рассыпаныя патроны, як у дом уварвалася некалькі ўласаўцаў. Саша накрываў патроны коўдрай і лёг на іх. Гітлераўцы перакапалі ўвесь дом, а калі падышлі да печы, маці сказала, што хлопчык яе хворы. На гэты раз абышлося. Калі немцы пакінулі вёску, хлопчыкі перадалі патроны партызанам.

А ў хуткім часе Саша зрабіў у хляве майстэрню. Яго сябры знаходзілі ў лесе сапсаваную

зброю і амуніцыю і прыносілі Сашу, а ён яе рамантаваў і перадаваў партызанам. Многа аўтаматаў, патронаў, гранат, станкавы кулямёт, ручны кулямёт і нават ротны мінамёт адрамантаваў Саша ў сваёй майстэрні.

Зверсты і здэкі гітлераўцаў не заілахолялі насельніцтва. І нягледзячы на тое, што ў вёсцы размясціўся полк ўласаўскіх карнікаў, яе жыхары не спынялі барацьбы. Калі аднойчы ўласаўцы, якія стаялі ў доме Якава Піліпавіча, паехалі на свае чарговыя забойствы, Саша заўважыў, што ў доме засталіся скрынка з патронамі і некалькі гранат. Рызыкуючы жыццём, хлопчык схаваў патроны і гра-

маты, а затым перадаў іх у партызанскі атрад. Многа добрых спраў зрабілі маладыя мсціўцы.

Так дапамагалі вызваленню краіны піянеры вёскі Жарамец. Цяпер яны працуюць у розных кутках Беларусі. Пётр Іосіфавіч Чаган сягоння працуе і жыве ў Мінску, Аркадзій Сямёнавіч Карповіч — у Бабруйску. Аляксандр Якаўлевіч Карповіч застаўся ў роднай вёсцы. Ён працуе кінамаханікам, ажаніўся, мае траіх дзяцей.

Адступаючы, гітлераўцы амаль цалкам спалілі вёску. Цяпер яна адбудоўвалася. Прыгожыя новыя дамы пад чарпіцай і шыферам раскінуліся па абодва бакі шырокай вуліцы. Яны патанаюць у зеляніне маладых садоў.

Г. БЯЛЬКЕВІЧ.

НА ЎСЯКІ ВЫПАДАК...

«Салдаты павінны вывучаць рускую мову. Указанне Міністэрства абароны бундэсвера» — пад такім загалоўкам заходнегерманская газета «Ды вельт» апублікавала паведамленне, якое, зразумела, не магло пакінуць нас абьякавамі.

Мы радуемся, калі даведваемся, што ў школах, коледжах і універсітэтах Захаду вывучаюць рускую мову. Узаемаразуменне — гэта цудоўна! Але бундэсвер, наколькі вядома, — вельмі спецыфічная навучальная ўстанова. І наўрад ці выкладанне рускай мовы яго салдатам уведзе на для ўмацавання культурных кантактаў. На ходу чытанні карэспандэнцыі ў «Ды вельт» (мы

прыводзім яе ў скарачэным перакладзе) у нас узніклі сякія-такія здагадкі і меркаванні. Мы запісалі іх на палях. На ўсякі выпадак!

У будучым служачы бундэсвера павінны вывучаць таксама і рускую мову. Да гэтага часу лінгвістычнае навучанне салдат абмяжоўвалася галоўным чынам англійскай мовай.

У бундэсверы лічаць, што на ўсякі выпадак трэба заахвочваць вывучэнне мовы вялікай дзяржавы!

Ад салдат не будучы патрабаваць глыбокага ведання мовы. Найбольш важным лічыцца засваенне вуснай мовы.²

Само сабой зразумела

што пры вывучэнні рускай мовы асабліва ўвага будзе ўдзяляцца практычным патрабаванням. Камандзірам вайсковых часцей прадастаўляецца права наймаць выкладчыкаў, паколькі няма дастатковай колькасці ваеннаслужачых — выкладчыкаў рускай мовы.³

У 1964 годзе міністэрства абароны забяспечыць бундэсвер вучэбнымі дапаможнікамі для вывучэння рускай мовы, уключаючы падручнікі і грамафонныя пласцінкі.⁴ Міністэрства распрацавала таксама метадыку выкладання, у якой галоўна ўвага звернута на набывццё навывкаў вуснай мовы.

Для ўдасканалення ат-

рыманых ведаў салдатам раіцца мець сувязь з людзьмі, для якіх руская мова з'яўляецца роднай, або з тымі, хто добра ведае яе.⁵

1) Якое супадзенне! Вялікі рускі сатырык М. Я. Салтыкоў-Шчадрін у нарысах «За рубяжом» апісаў сустрэчу з «немцам, што гаварыў па-руску», які гаварыў адрыта: «Я салдат, мы нямога вучым па-руску... на ўсякі выпадак!». Гэты лінгвіст хутчэй за ўсё загінуў паміж 1914 і 1918 гадамі. Яго сын, трэба думаць, склаў галаву паміж 41-м і 45-м. А ўнука ў бундэсвераўскай назарме зноў вучаць «па-руску на ўсякі выпадак». Сумны выпадак ваенна-маніяльнага псіхозу!

2) Аднойчы вермахт ужо прайшоў поўны курс рускай вуснай мовы — ад «Мамка, якая і Млека!» да «Гітлер капут!». Апошняя вучні засвоілі асабліва добра.

3) Каго няма, таго няма. Лепшыя ваенныя лінгвісты вермахта — эксперты па рускай мове — ляжаць у зямлі сырой пад Волгаградам, Курскам, Арлом і ў іншых памятных

генералам бундэсвера месцах. Уцалеўшыя эксперты, чыё веданне рускай мовы распаўсюджваецца ад дзеяслова «хапаць» да дзеяслова «драпаць», да гэтага часу пануюць ад заікання і таму ў выкладчыкі для бундэсвера не падыходзяць.

4) Лічым сваім абавязкам падказаць яшчэ два дапаможнікі. З тэкстаў — матэрыялы Нюрнбергскага працэсу на рускай мове, з пласцінак — франтавы рэпертуар Чырвона-сцяжнага ансамбля песні і танца Савецкай Арміі.

5) Мець сувязь з людзьмі, для якіх руская мова родная, вядома, можна. Для гэтага патрэбна прыехаць у Савецкі Саюз у якасці турыста. Бундэсвер жа марыць пра іншыя кантакты. Але спроба «звязацца» з намі на палях вайны можа прывесці толькі да адзінага выніку: не толькі рускай, а і нямецкай мовы вылічыць з галоў непраўных рэваншыстаў. Разам з галавамі...

ЗЕМЛЯКІ З АЎСТРАЛІІ,

ДАПАМАЖЫЦЕ АДШУКАЦЬ ДАЧКУ!

Жыхар гарадскога пасёлка Капцэвічы Калінкавіцкага раёна Гомельскай вобласці Бондар Сцяпан Сямёнавіч у пісьме ў рэдакцыю просіць землякоў аказаць яму дапамогу ў адшуканні дачкі Ніны.

Бондар С. С. паведаміў нам, што паліцэйскі Аляксандр Ігнатовіч пры адступленні нямецка-фашысцкіх войск збег з гарадскога пасёлка Капцэвічы разам са сваёй жонкай Ганнай. Яны павезлі з сабой і яго дачку Бондар Ніну Сцяпанаўну.

* * *

...Здарылася гэта 2 сакавіка 1943 года. У 11 гадзін дня немцы сумесна з паліцэйскімі Капцэвіцкага гарнізона акружылі вёску Заполле і пачалі падпальваць дамы. Насельніцтва кінулася ўцякаць у лес. Але па дарозе іх ва ўпор расстрэльвалі азвярэлыя фашысты.

Адчуваючы бяду, я пасадзіў усю сваю сям'ю на воз і вырашыў прарвацца да лесу. Але нас загрымалі фашысты. Я пазнаў паліцэйскіх Івана Казловіча, Фрэда Лахмана, Аляксандра Ігнатовіча.

Саскочыўшы з падоўды, мы кінуліся бегчы да хлева, але тут мяне напаткала куля. Разам са мной была мая жонка Еўдакія Пятроўна і старшы сын Віктар. Трое дзіцей засталіся на возе.

Да мяне на дапамогу падаспеў партызан Гусеў. Ён дапамог нам выбрацца з вёскі, а затым партызаны адвезлі нас у калгас, які знаходзіўся ў партызанскай зоне.

Пазней ад жыхароў вёскі Заполле я даведаўся, што ў выніку налёту гітлераўцаў уся вёска была спалена і расстрэліана 356 чалавек. Сярод загінуўшых і мае дзеці: сын Георгій, дачка Соф'я і дачка Еўдакія (два дні ад нараджэння). Іх расстрэлілі і спалілі проста на возе.

Па расказах відавочцаў-аднавяскоўцаў, мне стала вядома, што мая дачка Ніна (1939 года нараджэння), якая засталася ў жывых пасля расстрэлу жыхароў вёскі, была схоплена паліцэйскім Ігнатовічам і разам з нарабаваным добром адпраўлена ў кошыку з авечкамі ў гарадскі пасёлак Капцэвічы.

У той перыяд дачцы было чатыры гады і тры месяцы. Дзяўчынка была невялікага росту, з карымі вачыма, вялікімі чорнымі брывам і вейкамі, кучаравымі валасамі і смуглявым тварам.

Ігнатовіч у перыяд акупацыі жыў у гарадскім пасёлку Капцэвічы. Ён уступіў у секту баптыстаў і, па расказах відавочцаў, наведваў маленькі разам з маёй дачкой Нінай, якую ўдачыў, бо сваіх дзяцей у яго не было. Пры адступленні немцаў Ігнатовіч уцёк разам з імі, забраўшы з сабой Ніну.

Паліцэйскі гарнізон гарадскога пасёлка Капцэвічы, у якім служыў Ігнатовіч, прымаў удзел і ў многіх іншых налётах на мірныя вёскі нашага раёна. Так, у кастрычніку месяца 1942 года быў зроблен налёт на вёску Беразнякі, у выніку якога 276 чалавек гэтай вёскі былі расстрэліаны, а вёска спалена. 19 лістапада 1942 года ў выніку налёту на вёску Сялюцічы было расстрэліана 364 чалавекі, а вёска спалена. Такіх прыкладаў можна прывесці вельмі многа. Наш народ ніколі не забудзе гэтых зверстваў.

Людзі добрыя, дапамажыце мне адшукаць дачку! Мне вядома, што ў Аўстраліі жыве сваячка Ігнатовіча па жонцы — Казлоўская Ганна Аляксандраўна. Магчыма, да яе паехаў Ігнатовіч разам са сваёй жонкай і маёй дачкой?

БОНДАР Сцяпан Сямёнавіч,
г. п. Капцэвічы,
вул. Савецкая, д. № 30.

ВУЧАЦЦА УСЕ

Штогод багачее сельгасарцель імя Ул. І. Леніна, што на Капыльшчыне. З кожным годам павышаецца ў тэспадарцы ўраджайнасць сельгаспадарчых культур, павялічваецца вытворчасць прадуктаў жывёлагадоўлі. У гэтым вялікая заслуга калгаснай моладзі. Большасць маладых хлебаробаў маюць цяпер, як правіла, сярэдняю адукацыю. На розных участках вытворчасці працуюць больш ста выпускнікоў Пукаўскай сярэдняй школы. Калгас клопацца аб іх далейшай вучобе, аказвае матэрыяльную дапамогу. Напрыклад, свінарку Соф'ю Мецяж, як лепшую працаўніцу, калгас паслаў на вучобу ў сельгаспадарчы інстытут і выплачвае ёй пенсію. Усяго ў вышэйшых навучальных установах вучыцца каля 20 іншых маладых хлебаробаў. Многія маладыя хлебаробы і жывёлаводы працягваюць вучобу без адрыву ад вытворчасці. Гэта — заатэхнік Марыя Давыдоўская, трактарыст Станіслаў Андрусевіч і іншыя.

М. СЯЎРУК.

ТАЙНЫ СТАРАЖЫТНАЙ ТУРАЎШЧЫНЫ

У Тураве на Замкавай гары пачаліся археалагічныя раскопкі. Гэту работу вядзе экспедыцыя Акадэміі навук СССР і Ленінградскага дзяржаўнага ўніверсітэта пад кіраўніцтвам лаўрэата Дзяржаўнай прэміі доктара гістарычных навук прафесара М. Каргера.

Тураў — адзін са старажытнейшых гара-

доў Беларусі. У эпоху Кіеўскай Русі ён быў стольным горадам Тураўскага княства. Не аднойчы ўпамінаецца Тураў у летапісу ў сувязі з падзеямі палітычнай і ваеннай гісторыі рускай дзяржавы. Тураўскія архітэктары пабудавалі ў XI—XII стагоддзях нямала каменных узвядзенняў, ад якіх да нашых дзён за-

хаваліся руіны, пахаваньня шматвекавымі напластаванымі зямлі. — Мэтай нашых раскопак, — расказвае прафесар М. Каргер, — з'яўляецца раскрыццё руін былога старажытнага храма, рэшткі якога захаваліся ў Тураве. Нам ужо ўдалося раскопчыць значную частку гэтага збудавання старажытных архітэкта-

раў. Храм быў пабудаваны з тонкай цэглы на вапнавым растворе з ужываннем тоўчанай цэглы. Падлога ў ім выслана керамічнай пліткай, пакрытай рознакаляровай глазуры. У руінах знойдзены розныя рэчы.

Раскопкі працягнуцца два летнія сезоны.

(БЕЛТА).

Родныя краявіды

Наша багацца — беларускі лес.
Фота К. ЯКУБОВІЧА.

СХОВІШЧА КАШТОЎНЕЙШЫХ ДАКУМЕНТАЎ

Старэйшы ў рэспубліцы дзяржаўны архіў Мінскай вобласці атрымаў для сваёй работы новы будынак па вуліцы Даўгабродскай. У новым будынку ўлічаны ўсе асаблівасці архіўнай работы. Каларыфернае ацяпленне сумешчана з вентыляцыяй і ўвільгатненнем паветра. Гэта дазваляе ў любы час года падтрымліваць неабходную для захавання дакументаў тэмпературу і вільготнасць.

Працягласць стэлажных паліц складае больш чым 16 кіламетраў. На іх можна размясціць і 500 тысяч спраў. У будынку ёсць таксама памяшканні для прыёмкі, папярэдняй разборкі і сартавання дакументальных матэрыялаў, дэзінфекцыі, абспыльвання іх. Тут будуюць ажыццяўляцца таксама

рэстаўрацыя, брашуроўка і пераплёт дакументаў.

Дзяржаўны архіў Мінскай вобласці з'яўляецца буйнейшым у рэспубліцы. У ім сабраны дакументальныя матэрыялы больш чым трох тысяч устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў. Тут захоўваюцца і вывучаюцца звыш 900 тысяч спраў, якія ахопліваюць перыяд з 1366 па 1958 гады. Гэта адзіны ў Беларусі архіў, дзе ёсць дакументальныя крыніцы, якія характарызуюць эканамічнае, грамадска-палітычнае і культурнае жыццё трох эпох — феадалізму, капіталізму і сацыялізму. У яго чытальнай зале бывае многа савецкіх і зарубежных даследчыкаў.

«АПОШНІ ХЛЕБ»

НОВАЯ КАРЦІНА
СТУДЫ
«БЕЛАРУСЬФІЛЬМ»

Купаліся далі ў ласкавай сінечы,
Нас вабілі новыя дні.
Зямля разгарнула магутныя
плечы,
Прасторы, куды ні зірні.
Гайдаліся пожны, як хвалі на
ветры,
Сады маладыя цвілі,
І сталі балотныя дзікія нетры
Дзівотамі новай зямлі.

сім і Ю. Марухіным, выдаўнікам Выпускнікам Інстытута кінематографіі. Гэта іх першая вялікая самастойная работа і работа, безумоўна, удалая.

В. НЯЧАІ.

НА ЗДЫМКАХ: 1. Кадр з фільма «Апошні хлеб». 2. Рабочы момант здымкі.

Калгаснікі купляюць аўтамашыны

З кожным годам прыгажэе жыццё калгаснай вёскі. Паляпшаецца дабрабыт працаўнікоў сяла. Калгаснікі на свае зберажэнні купляюць легкавыя аўтамашыны, тэлевізары, іншыя каштоўныя рэчы. Новую аўтамашыну «Масквіч» набыў член сельгасарцелі «Расія» Уладзімір Барысевіч. Нядаўна «Масквіча» купіў на свае зберажэнні калгаснік сельгасарцелі імя Фалько з вёскі Васілеўшчына. Толькі ў бягучым годзе каля 15 тэлевізараў набылі і ўстанавілі ў сваіх кватэрах хлебаробы калгаса імя Фалько.

У. КУХТА.

Дзяржынскі раён.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77,
Дом друку.
Рэдакцыя газеты
«Голас Радзімы».

Абстаноўка «франтавой дарогі» перад пачаткам уборкі ўраджаю дакладна перададзена маладымі аператарамі А. Забалоц-